

כ"ב מנחם אב ה'תשע"ה 7.8.15

מגזין מס' 341

שבת פרשת עקב

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

הפתגם הלאומי

ריפוי החולי לצד חיזוק הבריא

דרכי הרפואה בחולי הגוף בכלל שניים הן:

- א) לרפאות את האיבר או הכח המקולקל, חולה וחלוש.**
 - ב) לחזק את האיברים והכוחות הבריאים, אשר הם יתגברו על האיבר וכח החולה לרפאותו.**
- הדוגמא מזה בחולי הנפש הם שתי דרכי העבודה: תשובה ומעשים טובים.**

(על פי 'היום-יום' כ"ח מנחם אב)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

מידות האדם וגילויין

בכל אדם ישנן מידות טובות ושאינן טובות. ישנן מידות שנפשו נוטה להן מטבעה ותולדתה, וישנן כאלה הנרכשות ונקבעות בנפשו (ביודעין ושלא ביודעין) במהלך שנות חייו למן שחר ילדותו ועד לימי הזקנה. אודות הלכי רוחו הפנימיים של האדם ניתן ללמוד מדרך התנהלותו המעשית, סגנון דיבורו ואופי מחשבותיו. מהותן של המידות מתגלה (לאדם עצמו ובפרט לסובבים אותו) על ידי השתקפותן בשלושת לבושי הנפש: מעשה, דיבור ומחשבה.

"המעשה הוא העיקר"

ואף שלכאורה נחותים וטפלים לבושי הנפש לגבי הנפש עצמה (שהרי אינם אלא כלי ביטוי בלבד לכוחותיה הפנימיים), מכל מקום, כמבואר בתורת החסידות, 'גבהה וגדלה מעלת לבושי הנפש לאין קץ וסוף על הנפש עצמה'. וכבר הפליג מחבר 'ספר החינוך' בדבר חשיבותם והשפעתם המכרעת של לבושי הנפש על כללות חיי האדם באומרו "כי האדם נפעל כפי

פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם"; וזהו שאמרו חז"ל בסגנונם הנחרץ – בנוגע לחיי שליחות האדם בעולם הזה שתכליתם התקרבותו לבוראו – "מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך".

עבודת התשובה – רפואת חולי הנפש

כל בר דעת חש בבהירות כיצד משתפרת הרגשתו לבלי הכר בשעה שמעשיו הטובים מאירים ומרוממים את נפשו, ועד כמה מזדכך אוויר העולם ממש כאשר דיבוריו ומחשבותיו עסוקים בצודק, בנכון, בבריא ובטהור; ולהיפך, עד כמה מתגשם הוא ומושפל כבודו כשמעשיו מחשיכים את אור הנשמה, ומתעפש ה'אוויר' לנשימה' מדיבורים ומחשבות המדכדכים ומדכאים את רוחו...

ואף שהקול הפנימי שבתוכנו מתמרמר על הזיוף ומתריע... בכל זאת – בשל לחצים סביבתיים, נורמות קלוקלות, חולשות אנושיות, הרגלים שנעשו טבע שני וסחף טרדות החיים – מוצאים אנו את עצמנו מחזירים שוב ושוב את עורפנו לתביעתה הנצחית של הנקודה

רצופה ייסורי התפכחות ומשברים, הרי שמדי פעם משתלטות על האדם תחושות כאב ותסכול המאיימות לדרדרו לקלות דעת ופריקת עול או לעצבות ותחושות חידלון וחוסר אונים. אשר על כן, מדגישה תורת החסידות, אין להסתפק בקו המרירות! בד בבד עם ההתעסקות בריפוי האבר או הכח החולה (עבודת התשובה), מחוייבים אנו, באותה שעה ממש, לאחוז גם בקו השמחה ע"י חיזוק האברים והכוחות הבריאים (מעשים טובים). משמעות הדברים היא כי לעולם אין להמתין או להתמהמה בענין הדלקת האור! עלינו להרבות בעשייה חיובית עוד בטרם עשינו תשובה שלימה. להוסיף באור גם בשעה שתלויים ועומדים עדיין ענינים לא מעטים הדורשים תיקון, אם קלים אם כבדים.

המתמיד להתעסק בחיזוק מעשיו הטובים, דיבוריו החיוביים ומחשבותיו המועילות, הנה (לבד זאת שבזכות התמדתו סוף סוף גוברים אבריו וכוחותיו הבריאים על אבריו וכוחותיו החולים לרפאותם, עוד זאת, והוא העיקר-) מקרינה עבודתו גם על סביבתו ופועלת אשר עוד ועוד יהודים יעלו על הדרך המובילה לרפואת הכלל ועד לתיקון העולם כולו במלכות ה', במהירה בימינו אמן.

האלוקית המפעמת בקרבנו (לעתים לצערנו ולמגינת לבנו...לעתים ל'תאבון' ובסערת חושים ורגשות עד כדי התכחשות גמורה לאמיתות החיים... ולעתים מתוך אדישות קרירה או אי אכפתיות סתמית...). ואפילו באותם זמנים בהם יכול האדם לראות בבהירות (אך בעיניים כלות...) כיצד 'סירובו העקשני' להתפקח מביאו אל עברי פי הפחת, עדיין מתקשה הוא להפנות פניו לתהליך רציני של שיבה לעצמיותו – מלבקש סוף סוף באמת – מזור לחולי הנפש.

רפואה בדרך ישרה

אמנם, ברחמי שמים... מדי פעם בפעם נשברת גאוותנו ונפערים (על כרחנו לזמן מה) בקיעים בקליפת אטימות הלב. בעתות רצון אלה עולה לפתע 'אור חוזר' מתוככי פנימיותנו, ולשעה מתנגנת לה המיית הלב היהודי המתעורר כעת לשמוע את הכרוזים של מעלה המכריזים תמיד "שובו בנים שובבים".

אכן, כל התעוררות פנימית שכזו שעת כושר היא ונתינת כח להתחדשות. שומה עלינו לנצל מתנות שמים אלה ולהטעין עצמנו בשאיפה ורצון מחודשים לתקן ולברר במשנה מרץ את הדרוש תיקון וביורור.

חיזוק האבר הבריא – לצד הטיפול בחולה

ובאשר עבודת התשובה (שענינה תיקון עצמי)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התיא

עזרה ראשונה לנפשו

לוח שיטורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

**התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-21:00) במושב חמד,
לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144**

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן ומתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

כ' מנחם-אב

**יום ההסתלקות (הילולא) של הרב
המקובל ר' לוי יצחק שניאורסאהן
(אביו של הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו).**

לאחר שהרב החסיד ר' דב זאב קאזווינקוב (בער וולף) נפטר בשנת ה'תרס"ח (ובאותם ימים היה הרב "האשכנזי" ר' זקהיים כבר זקן וחלוש), הציע אדמו"ר הרש"ב לחסידים למנות לרב את ר' לוי יצחק לרבה של העיר יקטרינוסלב. בשל התנגדויות מסויימות בעיר למינוי, כתב אדמו"ר הרש"ב לאחד מנכבדי העיר אגרת בה תיאר את ר' לוי יצחק כלמדן גדול וירא אלוקים, בעל מידות טובות, זך הרעיון ורך המזג. לאחר מאבק שנמשך כשנה עבר ר' לוי יצחק בסוף שנת ה'תרס"ט ליקטרינוסלב והחל לכהן כרב העיר.

עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה נהרו פליטים יהודים מכל רחבי רוסיה ליקטרינוסלב, שם קיבלו סיוע מהקהילה היהודית המקומית בראשותו של ר' לוי יצחק. בשנת ה'תר"פ נפטר ר' פינחס גלמן (הרב השני של יקטרינוסלב) ור' לוי יצחק נטל על עצמו את כל הפעילות היהודית בעיר.

באותם ימים החלו אנשי ה"יבסקציה" (המחלקה היהודית הקומוניסטית במשטרה החשאית הרוסית) לנהל נגדו מלחמה, וסביב ביתו החלו עוקבים סוכני חרש

הרב המקובל ר' לוי יצחק, דור שביעי מאדמו"ר הזקן שיחוסו מזרע דוד, נולד ביום י"ח ניסן ה'תרל"ח (1878 למנינם) בעיירה פודוברנקה (רוסיה הלבנה) ונקרא ע"ש סבו (מצד אביו). משחר ילדותו ניכרו בו כישרונותיו המיוחדים ובצעירותו הוסמך להוראה.

אדמו"ר הרש"ב הציע להוריו את השידוך עם מרת חנה, בתו של ר' מאיר שלמה ינובסקי (רבה של ניקולייב), והחתונה נקבעה ל"ג סיון ה'תר"ס. כיון שהרבנית חנה חלתה רצה אביה לדחות את מועד החתונה, אולם אדמו"ר הרש"ב לא הסכים לדחיה, באומרו כי אין ממה לחשוש ואף נתן את ברכתו שהכל יהיה על הצד היותר טוב. ר' לוי יצחק ומרת חנה נישאו במועד שנקבע בעיר ניקולייב ובי"א ניסן ה'תרס"ב נולד בנם הבכור, מנחם מענדל (לימים הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו).

ר' לוי יצחק היה סמוך על שולחן חותנו בניקולייב ושקד על לימוד התורה. לימים החל אדמו"ר הרש"ב לשתפו בעניני הכלל, ובעת מלחמת יפן רוסיה (ה'תרס"ד - ה'תרס"ה) סייע רבות לחיילים היהודים. בט"ז סיון ה'תרס"ט נולד בנם ר' ישראל אריה ליב.

מיד בהיוודע לרבנית על מקום הימצאו, יצאה להצטרף אליו בגלותו להקל את סבלו. במהלך שהותם בגלות טרחה והכינה במו ידיה דיו מלאכותי וכמו כן השיגה ניירות, עליהם רשם בעלה את חידושי התורה שלו. גם בשולי דפי ספר "הזהר" שהיה ברשותו (מסביב לטקסט הכתוב), כתב הרב את הגיגיו והערותיו על ספר הזהר, וכן הסברים בדרך הקבלה על המאורעות העוברים עליו (חידושי וביאוריו אלה הובאו לדפוס מאוחר יותר בספרים "ליקוטי לוי יצחק" ו"תורת לוי יצחק").

[בחודש טבת ה'תש"ב הגיעו הנאצים לבית הרפואה בו היה מאושפז בנם השלישי ר' דובער (שסבל ממחלה כרונית שהצריכה טיפולים למשך פרקי זמן ארוכים). הגרמנים הוציאו את היהודים החולים מחוץ לבניין בקור העז, הורו להם לפשוט את בגדיהם, לנבוח כמו כלבים ולזחול על ארבע לעבר בור שהוכן בחצר בית הרפואה. בהגיעם לפתח הבור ירו בהם חיות האדם וזרקו את גופותיהם לבור.]

לאחר חג הפסח ה'תש"ד שוחרר ר' לוי יצחק והגיע לאלמא אטא. המחלה הממארת שכרסמה בו התפרצה עתה במלוא עוזה והרופאים לא מצאו תרופה למחלתו. ביום שלישי בלילה מלמלו שפתיו כל העת מבלי שקולו יישמע, לפתע פקח את עיניו וביקש מים לנטילת ידיים. כאשר הגישו לו את המים, אמר בקול חלוש: 'יש להתכונן לעבור לצד ההוא'. למחרת מצבו החמיר והוא סבל מכאובים חמורים... ולעת ערב החזיר את נשמתו לבוראה.

כיום, בין כל שאר הפעילויות הרבות שמנהלים במקום שלוחי הרבי מליובאוויטש, פועל בעירו גם בית ספר ממלכתי יהודי הנקרא על שמו "אוהל לוי יצחק".

מספריו:

- 'ליקוטי לוי יצחק': הערות לספר הזהר ואגרות קודש.
- 'תורת לוי יצחק': חידושים וביאורים לש"ס ומשנה.

כל העת. אך ר' לוי יצחק לא נרתע, ובסיוע בנו בכורו מנחם מענדל המשיך בפעילותו, תוך שהוא מנהל במחתרת "חדרים" ותלמודי תורה.

בשנת ה'תר"ץ החרימו השלטונות את כל בתי הכנסת בעיר, פרט לבית כנסת אחד אליו עבר ר' לוי יצחק להתפלל. בשנת ה'תרצ"ט, כאשר נוכחו אנשי היבסקציה לדעת כי ר' לוי יצחק הוא שעומד מאחורי כל הפעילות המחתרתית ברוסיה במקומו של אדמו"ר הרי"ץ, החליטו לעוצרו על מנת לשים קץ לפעילות היהודית. ביום ט' ניסן עצרו אותו בביתו, ששכן ברחוב בריקאדנה 13, והובילו אותו לבניין המשטרה החשאית שבעיר לחקירה שנמשכה מספר ימים. ר' לוי יצחק לקח עמו חבילת מצות קטנה שממנה בלבד ניזון בימי החקירה. וכשהגיעה הרבנית והביאה עימה אוכל כשר, נאמר לה בקרירות כי האוכל בבית הסוהר כשר וכי בעלה כלל אינו נמצא שם. לנוכח התעקשותה, כעבור מספר ימים, התירו לה לבסוף להעביר אליו אוכל ומעט כסף.

לאחר חקירתו הועבר ר' לוי יצחק לקייב, משם הוחזר שוב לבית הסוהר בדנייפרופטרובסק (יקטרינוסלב), בו שהה מספר חודשים במהלכם אף הוכנס לצינוק למשך 32 ימים. אך כל זה לא שבר את הרב ולמרות תלאותיו ומסכת ההתעללויות שעבר, נשאר ר' לוי יצחק ברוחו ולא הודה באשמות שטפלו עליו. לבסוף, למרות שלא נמצאו בידי השלטונות הוכחות ברורות על פעילותו, החליטו להרחיקו מכל ישוב יהודי וגזרו עליו 5 שנות גלות בצי'אילי (קזחסטאן). במהלך המסע ברכבת האסירים שארך כחודש, בצפיפות ובתנאים בלתי אנושיים, וויתר ר' לוי יצחק על מי השתיה המועטים שקיבל על מנת שיוכל ליטול בהם את ידיו. לאחר נסיעה מפרכת הגיעה הרכבת ביום ט"ו בשבט לעיר אלמא אטא (שבקזחסטאן), ובי"ט שבט עצרה באישון ליל בעיר צ'יאילי.

הסיפור השבועי

כסף זה לא הכל

בהבינו את חומרת מצבו ביקש החולה מהמשרת כלי כתיבה ונייר. רשם את שמו, שם אשתו וכתובתו והושיט ידו לחגורתו. הוציא את שקית היהלומים וטמן בה את הפתק. מטרתו היתה שידעו מי הוא ולמי לתת את הכסף, וכדי שאשתו לא תישאר עגונה וענייה כל ימיה. לאחר מכן השיב את הצרור לחגורתו. בשעות הבאות נחלש עוד יותר עד שאיבד את הכרתו. המשרת, שהתקשה לעמוד בפיתוי, פתח את חגורתו של החולה, נטל את שקית היהלומים ונמלט.

כשנוכח בעל הפונדק בהרעה שחלה במצב אורחו, הזעיק אליו רופא מומחה מהעיר הגדולה. לאחר שעות ארוכות של טיפול צמוד ומסור, ניכרו בחולה סימני הטבה. בתוך ימים אחדים שב להתהלך על רגליו. אולם כאשר הבחין כי צרור היהלומים שלו נעלם, החל לבכות ולזעוק. עמל של שנים ירד לטמיון.

לאחר שהתאושש מעט מהאסון שניחת עליו, החליט כי לא ישוב לביתו בידיים ריקות. הוא שב על עקבותיו ויצא לסיבוב נוסף – להתחיל הכול מהתחלה.

לגנב העלוב גמל הקב"ה מידה כנגד מידה. כעבור זמן לא רב נפל למשכב ומת אי שם באכסניית דרכים נידחת. כשהגיעו אנשי החברה קדישא לטפל בנפטר האלמוני, מצאו ברשותו את שקית היהלומים והפתק שבתוכה. סבורים היו כי הנפטר הוא שכתב את הפתק. לאחר שקברו את המשרת, שלחו את השקית על פי הכתובת שהופיעה בפתק.

הצטערה האשה צער עמוק על מות בעלה והתאבלה עליו קשות. חלפו ימי האבל ועמם גם ימי העוני – בזכות הצרור יקר הערך שנשלח אליה.

כל אותה עת עבד בעלה קשה כדי לצבור מחדש סכום

בעיר אחת התגורר יהודי עשיר, בעל חסד גדול וראש וראשון לכל דבר שבקדושה. כשנפטר האיש בשם טוב, הוריש הון רב לבנו. אולם הבן היה היפוכו הגמור של אביו. הוא היה ראוותן ובזבזן בחייו הפרטיים, וקמצן גדול בכל הקשור לענייני הזולת. אט אט התרושש הבן מנכסיו הרבים, עד שנאלץ למכור את חפציו האישיים. הוא מכר את כל רהיטיו ולבסוף נותר בידו רק שטיח מפואר.

לאחר שמכר את השטיח שב לביתו. "קחי את מחצית הפדיון", אמר לאשתו בעצב. "את המחצית השנייה אקח עמי ואצא לדרך. כאן, בעירי, חייתי בפארווהדר, ואיני יכול לעבוד כפועל פשוט ולהתפרנס מיגיע כפיי. אצא לעיר אחרת ושם אולי אתפרנס". נפרד מאשתו ויצא לדרך.

הצטרף לשיירה שהלכה למדינה אחרת. שם שלח ידיו בכל מיני מלאכות וההצלחה האירה לו פנים. מחצית משכורתו שימשה למחייתו ואת המחצית השנייה חסך כדי להביא את הכסף עמו בבוא העת חזרה לביתו. כשצבר סכום נכבד החל לעסוק במסחר ואף כאן ראה ברכה בעמלו.

יום אחד החליט כי הגיעה השעה לחזור לאשתו החיה בעוני ובדחקות. המיר את כספו הרב ליהלומים ולאבנים טובות, עטפם בשקית וטמןם בחגורתו.

בדרכו לשוב לביתו נקלע לפונדק, ושכב שם ללינת לילה. למחרת בבוקר התקשה לקום ממיטתו. הוא קדח מחום, ראשו היה כבד וכל איבריו דאבו. ראה בעל הפונדק כי אורחו חלה, והעמיד משרת שיטפל בו. אולם מצבו הוסיף להידרדר ורופא הוזעק אליו. לאחר שבדק אותו לא הצליח הרופא לאבחן את המחלה ולא ידע להתאים לה תרופה.

"ברוך מחיה המתים", אמרה האשה בשמחה לבעלה. היא הסבירה לו כי אנשי החברה קדישא שבעיר פלונית שיגרו אליה עדות כי הוא נפטר ואף שלחו לה את שקית היהלומים שהותיר לה. "והנה אתה חי לנגד עיניי!", קראה בצהלה.

הסעודה הגדולה שתוכננה כסעודת חתונה הפכה למסיבת קבלת פנים ולסעודת הודיה על הצלת האשה מנישואים אסורים. בסעודה גולל הבעל את המאורעות שעברו עליו. הוא הביע חרטה על דרכו בעבר והכריז על פתיחת פרק חדש בחייו.

"בצעירותי האמנתי כי העושר והנאות העולם הם העיקר בחיים", אמר, "והנה איבדתי הכול – את כספי, את כבודי וכמעט איבדתי גם את חיי ואת רעייתי. עתה אני יודע כי הכסף אינו אלא אמצעי ולא מטרה; אמצעי לחיים על פי תורה ולנתינה ועזרה לזולת. אני את השיעור שלי – לא אשכח".

כסף שעמו יוכל לשוב לביתו. הפעם האירה לו ההצלחה פנים אף יותר מבפעם הקודמת. בתוך פרק זמן לא ארוך הצליח לצבור סכום גדול.

יום אחד הצטרף לשיירה שיצאה לעבר עירו. בדרך עבר באותו פונדק שבו חלה, פרע לבעליו את חובו הישן, והמשיך בדרכו לעבר ביתו.

בינתיים שונו פני עירו. העיר גדלה, רחובותיה התרחבו והבתים שופצו. לרגע איבד את דרכו. עצר יהודי נשוא פנים וביקשו להדריכו ברחובות העיר. "איני יכול כעת", השיב לו הנשאל, "ממהר אני לסדר קידושין לפלוני עם אלמנה עשירה. בוא עמי ואחר כך אעזור לך". הלך עמו האיש והכיר את רובע מגוריו. והנה פונה הרב לרחוב מגוריו והנה חצרו וביתו והם מלאים קהל רב. לפתע נתקלו עיניו בעיניה של 'האלמנה העשירה' וזעקה מחרידה בקעה מפי שניהם.

מהומה קמה סביבם. לאחר שהתעשתו ניגשו שניהם אל הרב והודיעו לו כי מסיבת החתונה בטלה ומבוטלת.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב – 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה – 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת עקב

ברכת ה' בשכר שמירת התורה וקיום המצוות

משה ממשיך קודם פטירתו בדברי הסיכום והאזהרה לבני ישראל לפני כניסתם לארץ: הקב"ה מבטיח כי שמירת התורה ומצוותיה תביא לקיום בריתו עם האבות ולברכת ה' לעם ישראל בכל טוב: בבנים ובני בנים; ביבולים חקלאיים; בצאן ובבקר; בכבוד ובגדולה בין העמים; בבריאות ובשליטה על כל האויבים שמסביב.

להאמין ביכולת ה'

משה מכין תרופה כנגד מורך הלב שיפול בלב העם: "כי תאמר בלבבך, רבים הגויים האלה ממני, איכה אוכל להורישם"? בכל עת שיעלה בהם חשש זה, אומר משה, עליהם לזכור את האותות והמופתים שעשה להם ה' במצרים ובמדבר ויתחזקו באמונתם גם עתה ביכולת האלוקית.

ובאשר לכיבוש הארץ, מוסיף הוא ואומר, הרי שהדבר יתבצע אט אט ובשלבים, שהרי באם תתפנה הארץ בבת אחת מיושביה עלול הדבר להופכה למקום שומם השורץ חיות רעות. וחוזר משה ומזהירם אשר עם התנחלותם בארץ, מחוייבים הם לבער ממנה את תרבות הגויים יושבי הארץ וסביבתה ולנתץ כליל את אליליהם.

מבחני העבר ונסיונות העתיד

וחוזרים ועולים בדברי משה הענינים הבאים: ירושת הארץ המובטחת, האזהרה אודות קיום ושמירת המצוות

וכן זכרון חטאי העם במדבר. משה מתייחס לטורח מסעות ישראל במדבר כאל נסיון מאת ה' שנועד לבחון את אמונת העם באלוקיו. העם מיטלטל בין קצוות – מחד מועקת שממון המדבר וסכנותיו, ומאידך עמידה אל מול נוכחות אלוקית מוחשית המתגלה להם בניסים גלויים המלווים את העם בדרכו אל הארץ המובטחת, ארץ זבת חלב ודבש.

משה מפרט את השפע והברכה שיזכו להם בארץ המובטחת ומזהיר מפני תחושת 'כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה'. באשר גבהות הלב מביאה להתנכרות לה' מקור השפע והברכה, וממילא לחלישות באמונה המובילה לאבדון.

השתלשלות האירועים במדבר

משה מודיע לבני ישראל כי הצלחתם בכיבוש הארץ לא תבוא בשל מעשיהם הטובים, כי אם (בזכות הברית שכרת ה' עם האבות וכן) בשל רשעת העמים יושבי הארץ שהביאה לנישולם מאדמתם.

על מנת להדגיש ולחזק הענין, מזכיר משה את קשיות עורף העם וחטאיו (לאורך כל ימי מנהיגותו) למן יציאת מצרים. את חטא העגל, שעה שהוא, משה, עלה אל האלוקים לקבל את הלוחות, ואת תחנוניו לפני ה' להשיב כעסו מעליהם. עוד מפרט משה את חטאי העם שעה שחלקו עליו ונתאוו לבשר, ואת חטא המרגלים שגרם להארכת נדודיהם במדבר ארבעים שנה.

כמו כן מזכיר הוא את שבירת הלוחות בשל חטא העגל, שעל כן ציווה ה' לפסול שני לוחות אבנים ('הלוחות השניים'), עליהם כתב ה' בפעם השנייה את 'עשרת הדברות'. לוחות אלה הונחו למשמרת בארון עץ השיטים. עוד מזכיר משה את הסתלקות אהרן אחיו הכהן הגדול, את מינוי בנו אלעזר לכהן תחתיו ואת בחירת שבט לוי לשרת בקודש, מינוי לדורות.

בזכות ברית אבות

למרות כל חטאי העם אין ה' מפר את בריתו עם האבות. אלא שמכל מקום שב הוא ומבקש מבניו כי ישמרו גם הם מצידם את הברית על ידי דבקותם בתורה ובדרכי ה'. שוב מזכיר משה את החסד הגדול שעשה ה' עם בני ישראל כשהוציאם ממצרים, את נפלאותיו עמם במדבר ואת ירושת הארץ הטובה שיעניק להם בזכות ברית אבות.

בין דבריו אודות הברכה שתחול עליהם בזכות הנהגתם הטובה, אומר משה את פרשת "והיה אם שמוע תשמעו" (היא הפרשה השנייה של 'קריאת שמע').

בפרשה זו מוזכרות: החובה לאהוב את ה'; לעובדו ע"י שמירת חוקיו, משפטיו ומצוותיו בכל לב ובמסירות נפש; ההבטחה אשר קיום הדבר על ידם יביא לברכת מטר השמים וברכת הארץ; והאזהרה שבאם לאו – יפגע בהם חרון אף ה' ותיעצר השפעת הברכה בעבורם.

גם בפרשה זו, כהמשך לפרשה הראשונה של קריאת שמע, מזהירים בני ישראל אודות לימוד התורה, קיום מצות תפילין, חינוך ילדיהם בדרך התורה וקיום מצות מזוזה. בסיום הפרשה, שוב מוזכרת ההבטחה אשר בקיום כל אלה יזכו לאריכות ימים על אדמת הארץ המובטחת מתוך שלום ובטחון.

התחדשנו!

בואו לבקר
באתר המשודרג
www.tanya.com

שׁוּחַד לִקְב"ה?

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

מוחל מיד

שני הפסוקים הסותרים מתיישרים אפוא כך: אם עושה אדם עבירה ואינו שב עליה בתשובה, אבל מרבה במצוות בתקווה שאלה יחפו על העוון – על כך נאמר "לא ייקח שוחד" והקב"ה אינו מוחל על החטא; אבל אם שב האדם בתשובה על חטאו – נוטל הקב"ה 'שוחד' זה ומוחל על העוון.

ה'שוחד' שבכך הוא, שאין מקב"ה מצפה לתשובה שלימה דוקא כדי למחות על העוון, אלא ברגע שאדם עושה תשובה בסיסית, נוטל הקב"ה 'שוחד' זה ומוחל על העוון לגמרי. מצד שורת הדין אפשר היה לומר, שכל עוד לא שב האדם על חטאיו תשובה מאהבה, לא נמחק העוון לגמרי. בא הפסוק ומגלה, שכבר בתשובה בסיסית נוטל הקב"ה 'שוחד' "מחיק רשעים" ומוחל על העוון.

רואה את העתיד

מדוע בכל זאת נוטל הקב"ה 'שוחד' כזה, בשעה שאסר על דיני ישראל ליטול שוחד?

התשובה נעוצה בהבדל שבין הקב"ה ובין בני האדם: דיין בשר ודם אינו רשאי ליטול שום סוג של 'שוחד', והכלל שצריך להנחותו הוא – "אין לדיין אלא מה שענינו רואות". אבל הקב"ה רואה ללבב ויודע שגם בתשובה בסיסית טמונים זרעיה של תשובה אמיתית ושלמה, ולכן הוא מוחל מיד על החטא.

כשיהודי שב בתשובה, אפילו היא בסיסית בלבד, רואה הקב"ה מיד כיצד היא עתידה להתפתח בעתיד לתשובה שלמה ופנימית, ומבחינתו נתבטלה מיד מציאותו של החוטא, עד שכבר אין מי להעניש.

"לא ישא פנים ולא יקח שחד" (דברים י, יז)

בפרשת השבוע עומד משה רבנו ומדגיש לפני עם ישראל עד כמה עליהם להיות זהירים בעבודת ה', שכן הקב"ה "הוא אלוקי האלוקים... אשר לא ישא פנים ולא ייקח שוחד". שני הדברים הללו – שהקב"ה אינו נושא פנים ואינו נוטל שוחד – הם לכאורה פשוטים ומובנים מאליהם, ולשם מה מדגיש זאת משה רבנו?

הדבר הראשון מובן יותר, שכן בני ישראל הם בניו של הקב"ה, ואף נאמר במפורש: "ישא ה' פניו אליך"; כלומר, הקב"ה נושא פנים לישראל, כובש כעסו ומוחל עוונותיהם. לכן מפרש רש"י, שכוונת הפסוק "לא ישא פנים" היא למצב שעם ישראל פורק את עולו של הקב"ה, שאז אינו נושא פנים לישראל.

שוחד בעולם הזה

אולם מה החידוש בכך שהקב"ה אינו נוטל שוחד? הלא ידוע שהקב"ה מקיים בעצמו את כל המצוות שציוה לעם ישראל, ואם נאמר בתורה איסור מפורש על נטילת שוחד, ודאי שגם הקב"ה מקיים זאת!

ההסבר טמון בפסוק אחר, שממנו עולה כי הקב"ה אכן נוטל שוחד מעם ישראל. כך נאמר במשלי: "ושוחד מחיק רשעים יקח". מפרש המדרש: "ומהו השוחד שהקב"ה נוטל מישראל בעולם הזה? – תשובה ומעשים טובים. אמר הקב"ה לישראל... עשו תשובה, שאני נוטל שוחד בעולם הזה. אבל משאני יושב בדין לעולם הבא, איני נוטל שוחד".

(מעובד מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' תשנ"א כרך ל"ד)

חסידות על הפרשה עקב

אומר הרב המגיד: תפארת היא מיזוג של שתי מידות מנוגדות, חסד וגבורה. מיזוג זה אפשרי רק על ידי המשכת מדרגה נעלית ביותר (וכמו שני שרים המנגדים זה לזה, שבעומדם לפני המלך מתבטלים בפניו שניהם מציאותם ויכולים להתחבר יחד), והמשכה זו נרמזת באות ו', המורה על המשכה מלמעלה למטה.

(מגיד דבריו ליעקב' (הוספות) סימן י"ג)

רמז לשלושת הגאולות דגנך ותירושך ויצהרך (יא,יד)

אמר הגאון המקובל רבי לוי יצחק, אביו של הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו, שבפסוק זה נרמזות שלושת הגאולות: חג הפסח, פורים וחנוכה.

דגנך – חג הפסח. שכן גלות מצרים החלה בחלומו של יוסף "והנה אנחנו מאלמים אלומים" וזהו דגן. לאחר מכן ירדו בני יעקב למצרים לשבור בר – דגן. בני ישראל יצאו ממצרים כאשר "משארותם צרורות בשמלותם" – שוב דגן.

תירושך – פורים, שכן נס פורים אירע על ידי יין (ושתי נטרדה במשתה היין ובמקומה באה אסתר, וכן מפלת המן היתה במשתה היין שעשתה אסתר).

יצהרך – חנוכה, שהרי נס חנוכה קשור בפך השמן.

(מפי השמועה)

מקור הכח האמיתי

**ארץ אשר אבניה ברזל (ח,ט)
אל תקרי אבניה אלא בונה (תלמידי חכמים
מקיימי עולם בבנייניהו, רש"י במסכת תענית)**

כדי לבנות את ארץ ישראל יש צורך גם ב'ברזל' כפשוטו, היינו צבא ונשק שירתיעו את שונאי ישראל; אבל יש לזכור תמיד ש'ברזל' זה אינו אלא לבוש בדרך הטבע לכחנו האמיתי, לימוד ושמירת התורה.

(משיחת כ' מנחם אב תשל"ז)

המבטל עצמו לעיקר - ניצל מן הטפל מה ה' אלוֹקִיךָ שואל מעמך (י,יב)

הקב"ה דורש מכל יהודי שיהיה בבחינת 'מה' וביטול, שאז (ממילא) לא יתאוה כלל לתענוגי העולם. וכמו שר גדול העומד לפני המלך, שמפני אימת המלך מתבטלת כל מציאותו, עד שגם אם יזדמן לו הגדול שבתענוגי העולם לא יתאוה אליו כלל.

(כתר שם טוב' עמ' נ"ז)

שלום בין הפכים הגדול הגיבור והנורא (י,יז)

הגדול – חסד; **הגיבור** – גבורה; **הנורא** – תפארת. מדוע נוספה אצל תפארת אות ו', "והנורא"?

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!

4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

שבת שלום!!!

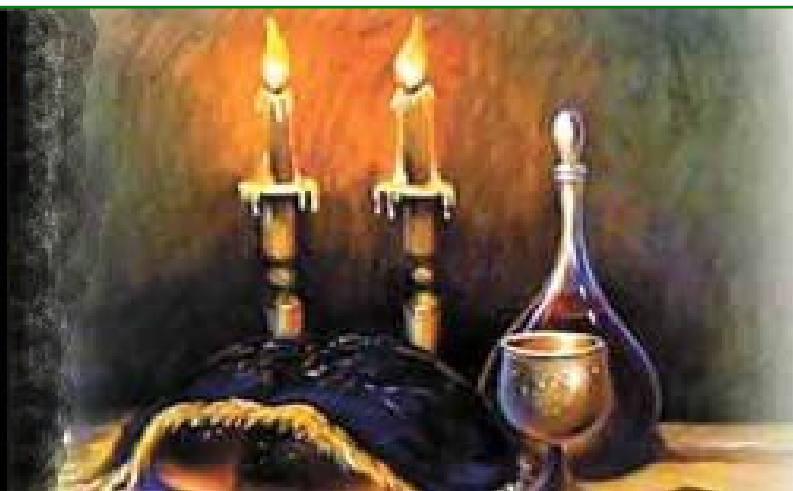
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר קלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

Tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:10	18:56	י-ם
20:12	19:11	ת"א
20:13	19:03	חיפה
20:11	19:12	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגליון